

Posudek diplomové práce

Bc. Hana Matoušková: Komentovaný překlad povídek Paulíny Flores

Diplomová práce Hany Matouškové má dvě části: překlad čtyř povídek současné chilské autorky Paulíny Flores a komentář.

Texty povídek působí po jazykové stránce jednoduše, nicméně o to složitější je jejich stránka kompoziční. Právě složitost výstavby textu představovala na mnoha místech pro překladatelku určité úskalí. Jako příklad můžeme uvést hned začátek první povídky *Qué vergüenza*, kde je v originále tematizována chůze:

„**Llevaban más de una hora caminando** por el lado de la calle en que pegaba más fuerte el sol. El padre **iba unos** pasos más adelante.“ (str. 4/144 originálu)

V českém překladu dochází k porušení funkční výpovědní perspektivy:

„Na stranu ulice, po které **se už přes hodinu ploužili**, pražilo slunce. Táta **šel** o několik kroků napřed.“(str. 7 překladu).

Obdobná porušení funkční výpovědní perspektivy jsou patrná i na dalších místech diplomové práce, např.:

Fuimos muy cercanas durante el tiempo en que trabajamos en el Friday's, ella como bartender y yo como mesera, **pero hacía mucho que no nos veíamos**. (str. 68/144 originálu)

„V době, kdy jsme pracovaly ve Friday's, ona jako barmanka a já jako servírka, jsme si byly dost blízké, ale **naposledy jsme se viděly už dávno**.“ (str. 26 překladu)

Dalším problémem jsou i reálie:

„Vamos a regalar su ropa. A los **viejitos de una silo**.“ (str. 58/144 originálu)

„Jdeme darovat její oblečení. Do **domova důchodců**.“ (str. 16 překladu).

Problematický je i název (potratové?) pilulky **Misotrol** (str. 27 překladu)

V některých případech také H. Matoušková nedostatečně vyhodnotila roli gramatických prostředků (např. na stejné straně **yo voy** přeloženo jako **jdu** také, v otázce je vhodnější interpretace „**mám jít** také?).

V textu překladu se objevují, i když sporadicky, i lexikální nedostatky, např. interpretace výrazu „**nave**“ (str. 78/144 originálu) jako „**lod**“ (str. 35 překladu). V této souvislosti však musím připomenout, že řadu problémů vyřešila velmi kreativně (např. výraz „ploužit se“ pro unavenou chůzi v prvním uvedeném příkladu).

Další výhrady jsou uvedeny v tištěné verzi práce.

K některým problémům se autorka vyjadřuje v komentáři. Jde např. o tykání / vykání v povídce *Tía Nana* na str. 58-59, zastávám názor, že vykání osobě, kterou protagonistka neřadí mezi blízké, by mělo být zachováno, i vzhledem ke kontextu, v němž se oslovení objevuje.

Komentář jako celek vykazuje jisté problémy – v oddíle Analýza originálu hovoří o teoretických pracích, nicméně konstatuje pouze v obecné rovině, že ze studovaných prací vybírá prvky, které považuje za relevantní pro konkrétní předlohu a nespecifikuje, o které aspekty se jedná. Bylo by vhodné, aby tyto otázky shrnula při obhajobě práce. V oddílu věnovaném překladatelské metodě uvádí, že se snažila „najít kompromis mezi překladem věrným a volným, mezi adaptací a exotizací“ (str. 60). Je možné uvést příklady tohoto přístupu z textu?

Vzhledem k povaze předlohy bych očekávala, že součástí studované teoretické problematiky budou i práce věnované překladu příznakového jazyka, jejichž zvládnutí by umožnilo překonat roztříštěnost pohledu na jednotlivé jevy.

Specifický oddíl komentáře věnuje autorka překladu názvů povídek – kladu si zde otázku, zda bylo nutné ve většině případů názvy kalkovat nebo využít prostředků, které nabízí čeština jako flexivní jazyk.

Závěr: Diplomová práce H. Matouškové je nesporně zajímavým příspěvkem k poznání překladatelských problémů současné latinskoamerické literatury. Doporučuji ji k obhajobě a i přes výše zmíněné připomínky hodnotím předběžně známkou **velmi dobře** s výhradou, že konečný výsledek bude záviset na průběhu a závěrech obhajoby.

V Praze dne 10. 6. 2024

Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.
oponentka